

**ACCOUNTANCY
EUROPE.**

Tradus de:

DIRECTIVA PRIVIND DILIGENȚA NECESARĂ ÎN MATERIE DE DURABILITATE A ÎNTREPRINDERILOR – CE TREBUIE SĂ ȘTIE PROFESIA CONTABILĂ

Document informativ

Această publicație reprezintă traducerea unui document publicat inițial de Accountancy Europe în septembrie 2024, intitulat Corporate Sustainability Due Diligence Directive – What the Accountancy Profession Should Know.

Traducerea a fost realizată în întregime sub răspunderea CECCAR. Accountancy Europe nu își asumă nicio responsabilitate pentru conținutul documentului sau pentru acuratețea traducerii. În cazul unor neclarități, cititorul trebuie să consulte versiunea originală în limba engleză, care poate fi descărcată gratuit de pe website-ul [Accountancy Europe](https://www.accountancyeurope.eu).

Nu este permisă reproducerea, integrală sau parțială, a documentelor emise de Accountancy Europe în limba originală sau traduse fără a obține acordul prealabil în scris de la Accountancy Europe la info@accountancyeurope.eu.

FACTS.

**GUVERNANȚĂ CORPORATIVĂ
SEPTEMBRIE 2024**

ASPECTE PRINCIPALE

Criza climatică globală amenință mediul, sănătatea noastră și viața pe Pământ. Pentru a combate această situație, UE își propune să ajungă la nivelul net-zero până în 2050. Între timp, lanțurile valorice globale au expus încălcări grave ale drepturilor omului și ale mediului în întreaga lume. Implicarea activă a întreprinderilor va fi esențială pentru a trata aceste provocări și a realiza tranziția către durabilitate necesară.

Prin Directiva privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor, Comisia Europeană își propune să declanșeze schimbări comportamentale în întreprinderi și să le responsabilizeze. CSDDD introduce obligații imperative referitoare la diligența necesară pentru întreprinderile mari din UE și din afara UE și stabilește răspunderea în caz de neconformitate. Și întreprinderile mici și mijlocii (IMM-urile) vor fi afectate deoarece fac parte din lanțurile valorice.

Profesia contabilă va avea un rol-cheie în susținerea companiilor pentru a aplica noua lege, inclusiv a IMM-urilor. Această publicație oferă o prezentare generală a principalelor dispoziții ale CSDDD pentru a ajuta profesia în această sarcină.

CUPRINS

Introducere	1
Context.....	1
Operabilitatea cu legislația existentă	1
Relevanța pentru profesia contabilă	1
Asistență pentru întreprinderi	2
Verificarea de către o terță parte.....	2
Caracteristicile-cheie ale CSDDD	2
Comaniile din domeniul de aplicare.....	2
Etapile diligenței necesare.....	3
Planurile de tranziție climatică	5
Excepție: companiile din domeniul de aplicare al CSRD	5
Amplourea obligațiilor privind diligența necesară	5
Serviciile financiare	6
Verificarea independentă de către terțe părți.....	6
Prestatorii de servicii	6
Îndrumările CE	7
Mecanisme de aplicare.....	7
Autoritățile de supraveghere	7
Sanțiuni	7
Răspunderea civilă.....	7
Impactul asupra IMM-urilor	8
Pașii următori.....	8
Măsuri de sprijin.....	8
Orientări	8
Serviciul de asistență unic	9
Revizuirea eficacității CSDDD.....	9

INTRODUCERE

Directiva privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor (CSDDD) a Comisiei Europene (CE) vizează stimularea unor schimbări în activitățile comerciale. Noua lege va trage la răspundere companiile pentru impacturile negative ale operațiunilor lor asupra drepturilor omului și a mediului.

CSDDD este o legislație de referință pentru Europa și nu numai, modificând practicile comerciale și managementul lanțului de aprovizionare. În conformitate cu acest nou act legislativ, companiile care își desfășoară activitatea în Uniunea Europeană (UE) vor trebui să identifice impacturile negative reale sau potențiale asupra drepturilor omului și a mediului din „lanțul lor de activități” și să ia măsurile necesare pentru a atenua aceste impacturi. De asemenea, ele vor fi obligate să își alinieze planurile și strategiile de afaceri la tranziția către o economie durabilă și la obiectivele Acordului de la Paris prin „planuri de tranziție” (a se vedea p. 5). De asemenea, companiile vor trebui să implementeze un mecanism de reclamații și să colaboreze în mod semnificativ cu părțile interesate afectate. Vor fi implementate sancțiuni pecuniare și mecanisme de răspundere civilă pentru a asigura conformitatea cu dispozițiile și despăgubirea victimelor în caz de încălcări.

Statele membre (SM) au termen până în iulie 2026 să transpună CSDDD în legislațiile naționale. CE poate lua măsuri pentru constatarea neîndeplinirii obligațiilor împotriva statelor membre care nu se conformează.

CONTEXT

CE a introdus CSDDD la începutul anului 2022. Obiectivul CE a fost de a îmbunătăți drepturile omului și protecția mediului în cadrul lanțurilor de aprovizionare ale companiilor. Multe companii europene au elaborat deja standarde voluntare și utilizează cadre generale internaționale precum cel al [OCDE](#). În plus, unele țări precum Franța și Germania au legislații naționale privind diligența necesară. Prin urmare, CSDDD introduce condiții de concurență echitabile între companiile din întreaga Europă și contribuie la evitarea fragmentării inutile.

OPERABILITATEA CU LEGISLAȚIA EXISTENTĂ

Începând cu anul 2019, UE a propus mai multe acte legislative care le impun companiilor să ia măsuri sau să raporteze cu privire la sustenabilitate și la performanța și impacturile lor legate de drepturile omului. Merită menționate [Regulamentul privind defrișările](#), [Reglementarea privind munca forțată](#) și [Directiva privind raportarea sustenabilității corporative \(CSRD\)](#).

Scopurile și interacțiunile dintre CSDDD și actele legislative de mai sus pot fi rezumate după cum urmează:

- roluri complementare: CSRD oferă un cadru general privind transparența care susține implementarea și monitorizarea conformității cu regulamentele privind CSRD, munca forțată și defrișările
- abordare integrată: CSDDD oferă un cadru general cuprinzător privind diligența necesară care cuprinde drepturile omului (inclusiv munca forțată) și impacturile asupra mediului (inclusiv defrișările)
- consolidare reciprocă: Regulamentele specifice privind munca forțată și defrișările consolidează obligațiile mai extinse referitoare la diligența necesară în temeiul CSDDD, asigurând un set de măsuri mai bine orientat și mai strict în aceste domenii esențiale

Împreună, aceste inițiative legislative creează un cadru general solid și holistic pentru promovarea durabilității, protejarea drepturilor omului și a mediului în cadrul sectorului corporativ din UE.

RELEVANȚA PENTRU PROFESIA CONTABILĂ

Profesia contabilă trebuie să cunoască principalele dispoziții ale Directivei pentru a ajuta companiile să le respecte pe parcursul întregului lor lanț de activități. CSDDD va avea impact asupra deciziilor luate de întreprinderi în ceea ce privește riscurile domeniului de activitate și lanțurile de aprovizionare. Companiile vor avea nevoie de ajutor și competență.

ASISTENȚĂ PENTRU ÎNTREPRINDERI

Profesioniștii contabili pot să susțină companiile care intră în domeniul de aplicare al Directivei. Ei pot contribui la constituirea unor structuri și proceduri **pentru monitorizarea, comunicarea, evaluarea și asigurarea faptului că lanțurile lor de aprovizionare sunt lipsite de încălcări ale drepturilor omului și ale mediului.**

Pentru IMM-uri (a se vedea secțiunea de mai jos), rolul contabililor în calitate de consilieri de încredere ai acestora va fi deosebit de important.¹ Ei vor trebui să informeze IMM-urile cu privire la impactul potențial al CSDDD și să le ajute să identifice riscurile legate de durabilitate, să le ofere consultanță cu privire la măsurile de atenuare, să comunice cu partenerii lor din lanțul valoric și multe altele.

VERIFICAREA DE CĂTRE O TERȚĂ PARTE

CSDDD include opțiunea ca societățile să utilizeze în mod voluntar verificarea independentă de către o terță parte pentru a sprijini punerea în aplicare a obligațiilor de diligență necesară impuse de Directivă. Verificarea independentă de către o terță parte poate fi efectuată de oricine îndeplinește criteriile și dispozițiile stabilite în CSDDD. **Utilizarea verificării independente de către o terță parte nu elimină răspunderea companiilor pentru conformitate sau potențialele încălcări.**

Directiva îi solicită CE să ofere îndrumări privind verificarea independentă de către o terță parte, stabilind criteriile și o metodologie prin care întreprinderile să evalueze capacitatea verificatorilor terțe părți. Se așteaptă, de asemenea, emiterea de îndrumări pentru monitorizarea acurateței, eficacității și integrității verificărilor efectuate de terțe părți. CSDDD nu clarifică în mod explicit când trebuie puse la dispoziție aceste îndrumări. Pentru mai multe detalii, consultați secțiunea de mai jos despre verificarea de către terțe părți.

CARACTERISTICILE-CHEIE ALE CSDDD

Această secțiune oferă o imagine de ansamblu a principalelor caracteristici și prevederi ale Directivei. Ea nu își propune să fie exhaustivă, iar cititorii sunt invitați să studieze articolele originale ale Directivei, la care se face referire ocazional în secțiunile relevante de mai jos.

Prevederile de mai jos sunt cele pe care profesioniștii contabili trebuie, ca un minimum, să le cunoască pentru a le furniza un sprijin semnificativ companiilor, inclusiv IMM-urilor. Cititorii nu trebuie să considere informațiile de mai jos ca pe un rezumat valabil din punct de vedere juridic și în caz de îndoială trebuie să consulte întotdeauna în mod direct Directiva.

COMPANIILE DIN DOMENIUL DE APLICARE

Numai companiile foarte mari vor trebui să respecte prevederile Directivei. Există o abordare etapizată pentru companii – atât cele din UE, cât și cele din afara UE – începând cu intrarea în vigoare a Directivei. Tabelul de mai jos indică datele referitoare la conformitate pentru companiile vizate.

Prevederile, condițiile și calendarele detaliate pentru companiile din domeniul de aplicare sunt specificate în articolele 2 și 37 din Directivă.

Companiile din afara UE care intră sub incidența Directivei (a se vedea tabelul de mai jos) trebuie să desemneze un „reprezentant autorizat” care să acționeze ca punct de contact și să comunice cu supervizorii relevanți ai statelor membre. În special articolul 23 din Directivă stabilește mai detaliat condițiile.

¹ A se vedea publicația din iulie 2020 a Accountancy Europe privind modul în care contabilii pot să susțină IMM-urile în chestiunile legate de durabilitate, inclusiv cele generate de impacturile „trickle down” ale CSDDD: <https://accountancyeurope.eu/publications/sme-risk-management-sustainability/>

Categoriile de companii	Caracteristici	Datele privind conformitatea
Companii din UE & societăți-mamă finale ale grupurilor	5.000 + angajați 1,5 + miliarde € cifra de afaceri netă la nivel mondial	26 iulie 2027
	3.000 + angajați 900 + milioane € cifra de afaceri netă la nivel mondial	26 iulie 2028
	1.000 + angajați 450 + milioane € cifra de afaceri netă la nivel mondial	26 iulie 2029
	Companiile care au încheiat acorduri de franciză sau pentru acordarea licenței în UE în schimbul redevențelor cu companii terțe părți independente în cazul în care: <ul style="list-style-type: none"> acordurile asigură o identitate, un concept și o metodă de afaceri comune există redevențe de 22,5 + milioane € compania în sine sau în calitate de șef al unui grup a generat o cifră de afaceri netă globală de 80 + milioane € 	26 iulie 2029
Companii din afara UE & societăți-mamă finale ale grupurilor din afara UE	1,5 + miliarde € cifra de afaceri netă în UE	26 iulie 2027
	900 + milioane € cifra de afaceri netă în UE	26 iulie 2028
	450 + milioane € cifra de afaceri netă în UE	26 iulie 2029
	Companiile care au încheiat acorduri de franciză sau pentru acordarea licenței în UE în schimbul redevențelor cu companii terțe independente, în cazul în care: <ul style="list-style-type: none"> acordurile asigură o identitate, un concept și o metodă de afaceri comune există redevențe în UE de 22,5 + milioane € compania în sine sau în calitate de șef al unui grup a generat o cifră de afaceri netă în UE de 80 + milioane € 	26 iulie 2029

ETAPELE DILIGENȚEI NECESARE

Companiile care intră sub incidența Directivei trebuie să efectueze diligența necesară cu privire la activitățile lor comerciale. Conform Directivei, aceasta constă în următoarele etape:

1. Integrarea diligenței necesare în politicile și sistemele de management al riscurilor ale companiilor, inclusiv prin elaborarea unei politici privind diligența necesară în consultarea cu angajații și cu reprezentanții acestora. Dispozițiile specifice ale acestei politici sunt prevăzute în articolul 7 din Directivă. Aceste politici trebuie revizuite și, dacă este necesar, actualizate cel puțin o dată la 24 de luni sau fără întârzieri nejustificate după apariția unei „modificări semnificative”.
2. Identificarea și evaluarea impacturilor negative reale și potențiale asupra drepturilor omului și a mediului în cadrul operațiunilor companiei, în cele ale filialelor sale și în cele ale partenerilor săi de afaceri. Mai multe detalii sunt specificate în articolul 8 și constau, de exemplu, în următoarele:
 - cartografierea propriilor operațiuni ale companiei, precum și a celor ale filialelor sale și ale partenerilor săi de afaceri, pentru a identifica zonele generale în care este cel mai probabil să apară impacturi negative și ca acestea să fie cele mai grave
 - efectuarea unei evaluări aprofundate în zonele în care în cartografiere au fost identificate impacturile negative cel mai probabil să apară și cele mai grave
3. Prioritizarea impacturilor negative identificate pe baza probabilității și gravității acestora, dacă nu este fezabilă prevenirea, atenuarea sau încetarea tuturor impacturilor identificate în același timp. Conform Directivei, CE va trebui să publice orientări cu privire la acest proces de prioritizare până la 26 ianuarie 2027.
4. Implementarea de măsuri adecvate pentru a preveni sau a atenua impacturile potențiale și pentru a încheia sau a reduce la minimum impacturile negative reale asupra drepturilor omului și a mediului, așa cum se specifică în articolele 10 și 11 din Directivă. Aceasta trebuie să includă următoarele măsuri:
 - elaborarea și punerea în aplicare a unui plan de măsuri pentru prevenire
 - solicitarea de asigurări contractuale de la partenerii de afaceri direcți conform cărora vor respecta codul de conduită al companiei
 - în cazul în care impacturile negative nu pot fi prevenite sau atenuate, în ultimă instanță, compania trebuie să se abțină de la reînnoirea sau extinderea relațiilor existente cu un partener de afaceri
5. Luarea de măsuri de remediere în cazul în care compania a cauzat sau a cauzat în comun un impact negativ real, așa cum se specifică la articolul 12
 - „remedierea” este definită în Directivă ca readucerea persoanei sau persoanelor, a comunităților sau a mediului afectate la o situație echivalentă sau cât mai apropiată posibil de situația în care s-ar fi aflat dacă impactul negativ real nu ar fi avut loc
6. Angajamentul: să desfășoare un angajament semnificativ cu părțile interesate, așa cum se specifică în articolul 13
 - părților interesate trebuie să li se furnizeze informații complete și să fie consultate permanent, permițându-se un dialog semnificativ la nivelurile și intervalele adecvate. Angajamentul trebuie să trateze barierele, să protejeze împotriva represaliilor, să păstreze confidențialitatea și să acorde prioritate nevoilor grupurilor vulnerabile, luând în considerare vulnerabilitățile care se suprapun și factorii care se intersectează
7. Stabilirea unui mecanism de notificare și a unei proceduri de soluționare a plângerilor eficiente pentru persoanele și organizațiile care doresc să înainteze preocupările legitime cu privire la operațiunile companiei. Detaliile în acest sens sunt specificate la articolul 14 din Directivă, incluzând în special categoria persoanelor și entităților care pot depune plângeri
8. Monitorizarea și evaluarea eficacității măsurilor luate prin realizarea unor evaluări cel puțin o dată la 12 luni și altminteri „fără întârzieri nejustificate după apariția unei modificări semnificative”
9. Raportarea în mod public cu privire la aspectele reglementate de CSDDD prin publicarea unei declarații anuale pe site-ul web al companiei, în conformitate cu articolul 16 din Directivă:
 - această obligație nu vizează companiile care intră sub incidența CSRD care respectă deja dispozițiile de raportare în materie de durabilitate relevante
 - pentru companiile care intră sub incidența CSDDD, dar nu intră sub incidența CSRD, CE trebuie să adopte până la 31 martie 2027 un act delegat de stabilire a conținutului și criteriilor pentru obligația de raportare a declarației anuale

Comaniile vor trebui să păstreze documentația privind măsurile întreprinse pentru a-și îndeplini obligațiile referitoare la diligența necesară timp de cel puțin 5 ani de la momentul elaborării sau obținerii documentației. Scopul este acela de a putea demonstra conformitatea, inclusiv cu probe justificative relevante.

PLANURILE DE TRANZIȚIE CLIMATICĂ

De asemenea, companiile din domeniul de aplicare al CSDDD trebuie să pună în aplicare un plan de tranziție climatică pentru a se asigura că modelul și strategia lor de afaceri corespund tranziției către o economie durabilă. Obligația de a respecta articolul 22 se bazează pe **eforturi susținute** – ceea ce înseamnă că este o obligație de mijloace, nu de rezultate.

În conformitate cu articolul 22 (1) din text, planul de tranziție trebuie să conțină:

- obiective temporale legate de schimbările climatice pentru 2030 și în etape de cinci ani până în 2050 bazate pe dovezi științifice concludente și care includ, după caz, obiective absolute de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru domeniul de aplicare 1, domeniul de aplicare 2 și domeniul de aplicare 3 privind emisiile de gaze cu efect de seră pentru fiecare categorie semnificativă
- descrierea pârghiilor de decarbonizare identificate și principalele măsuri planificate pentru atingerea obiectivelor menționate mai sus, inclusiv, după caz, modificări ale portofoliului de produse și servicii al întreprinderii și adoptarea unor noi tehnologii
- explicarea și cuantificarea investițiilor și finanțării care susțin implementarea planului de tranziție
- o descriere a rolului organismelor administrative, de conducere și de supraveghere în cadrul planului

Planul de tranziție climatică trebuie să fie actualizat o dată la 12 luni și trebuie să includă un raport care descrie progresul înregistrat de companie în ceea ce privește respectarea obiectivelor descrise mai sus.

EXCEPȚIE: COMPANIILE DIN DOMENIUL DE APLICARE AL CSRD

Comaniile care intră sub incidența CSRD și care raportează un plan de tranziție sau care sunt incluse în planul de tranziție al societății lor mamă sunt considerate ca respectând obligația de a adopta un plan de tranziție în temeiul articolului 22. Pentru astfel de companii, obligațiile suplimentare ale CSDDD includ așteptări privind punerea în aplicare a planului și actualizarea acestuia la fiecare 12 luni.

AMPLOAREA OBLIGAȚIILOR PRIVIND DILIGENȚA NECESARĂ

Comaniile din domeniul de aplicare trebuie să identifice și să evalueze impacturile negative reale și potențiale cauzate de:

- propriile operațiuni ale companiei
- operațiunile filialelor lor
- operațiunile partenerilor lor de afaceri din „lanțul de activități” – împărțiți în parteneri de afaceri implicați în etapele inițiale ale lanțului de aprovizionare și parteneri de afaceri implicați în etapele finale ale lanțului de aprovizionare – care sunt definite în articolul 3 (1) (g) din CSDDD după cum urmează:
 - o activitățile **partenerilor de afaceri** ai unei companii **implicați în etapele inițiale ale lanțului de aprovizionare** legate de producția de bunuri sau prestarea de servicii de către companie, inclusiv proiectarea, extracția, aprovizionarea, fabricarea, transportul, depozitarea și furnizarea de materii prime, produse sau părți ale produselor și dezvoltarea produselor sau a serviciilor; și
 - o activitățile **partenerilor de afaceri** ai unei companii **implicați în etapele finale ale lanțului de aprovizionare** legate de distribuția, transportul și depozitarea produselor, în cazul în care partenerii de afaceri desfășoară acele activități pentru companie sau în numele companiei²

² Dar **cu excepția** distribuției, transportului, depozitării produselor care fac obiectul controlului exporturilor în temeiul Reglementării (UE) 2021/821 a Parlamentului European și a Consiliului sau al controlului exporturilor referitoare la arme, muniții sau materiale de război, după autorizarea exportului produselor

CSDDD face o diferențiere între un partener de afaceri „direct” și unul „indirect”. Această diferențiere este importantă, deoarece pentru o companie regulile referitoare la diligența necesară care îi vizează pe partenerii săi de afaceri direcți sau indirecti din lanțul său valoric diferă într-o anumită măsură. Articolul 3 definește un „partener de afaceri direct” ca fiind o entitate:

- cu care compania are un acord comercial referitor la operațiunile, produsele sau serviciile companiei; sau
- pentru care compania desfășoară activități de distribuire a produselor către clientul final ca parte a „lanțului de activități”

În schimb, articolul 3 definește un „partener de afaceri indirect” ca fiind o entitate care nu este un „partener de afaceri direct” așa cum este definit mai sus, dar care efectuează operațiuni comerciale legate de operațiunile, produsele sau serviciile companiei.

Această definiție poate părea ambiguă și nu oferă suficientă claritate cu privire la intenția acestora din punct de vedere juridic. CE a publicat în iulie 2024 un [document de îndrumări](#) privind CSDDD, care oferă următorul exemplu privind această dinamică a partenerilor de afaceri direcți versus cei indirecti: „Pentru un producător de mașini, un partener de afaceri direct implicat în realizarea unui produs ar putea fi un producător de anvelope, iar un partener de afaceri indirect implicat în realizarea unui produs ar putea fi un producător de cauciuc care este utilizat în producția acestor anvelope.”

Documentul de îndrumări nu are statut juridic, dar, la nivel practic, poate ajuta companiile și pe consilierii acestora să descrie mai bine persoanele care ar putea fi considerate partenerii lor de afaceri direcți sau indirecti.

SERVICIILE FINANCIARE

Întreprinderile financiare sunt incluse în domeniul de aplicare, dar trebuie să aplice diligența necesară numai în cazul **lanțului lor inițial implicat în realizarea unui produs**. Lanțul final care include clienții lor este exclus din domeniul de aplicare. Conform CSDDD, această abordare va fi reexaminată pe baza unui raport care trebuie publicat de CE cel târziu în 2026. În funcție de concluziile analizei, ar putea fi introdusă o propunere legislativă separată pentru întreprinderile financiare.

VERIFICAREA INDEPENDENTĂ DE CĂTRE TERȚE PĂRȚI

Verificarea independentă de către terțe părți este o opțiune pe care companiile o pot utiliza pentru a verifica respectarea dispozițiilor CSDDD în propriile operațiuni sau în părți ale lanțului lor de activități.

Utilizarea verificării nu este obligatorie, iar companiile o pot utiliza pentru a se asigura că operațiunile și lanțul lor de activități nu sunt afectate de încălcări ale drepturilor omului și ale mediului. Cu toate acestea, companiile din domeniul de aplicare își mențin responsabilitatea de a respecta obligațiile conform Directivei și nu își pot transfera răspunderea către verificatori externi.

PRESTATORII DE SERVICII

În conformitate cu definiția din Directivă, serviciile de verificare independentă de către terțe părți pot fi prestate de un expert care în conformitate cu articolul 3 (1) (h):

- este obiectiv
- este complet independent față de companie
- nu se află în conflicte de interese și este independent față de influența externă
- are experiență și competență în materie de mediu sau de drepturile omului, conform naturii impactului negativ
- este responsabil pentru calitatea și fiabilitatea verificării

Criteriile, la fel ca definițiile stabilite în text, nu sunt detaliate suplimentar. Cu toate acestea, lasă ușa deschisă pentru diferiți prestatori de servicii care îndeplinesc aceste criterii pentru a intra pe piață.

ÎNDRUMĂRILE CE

Conform articolului 14 (4a), CE trebuie:

„în colaborare cu statele membre, (...) să emită îndrumări care să stabilească criteriile de adecvare și o metodologie prin care companiile să evalueze capacitatea verificatorilor terțe părți și îndrumări pentru monitorizarea acurateței, eficacității și integrității verificării de către terțe părți”.

Aceste îndrumări nu sunt specificate în Directivă ca având un statut obligatoriu din punct de vedere juridic. Totuși, acestea le pot furniza semnale statelor membre cu privire la modul de introducere în legislația națională a dispozițiilor referitoare la verificarea independentă de către terțe părți. Textul nu specifică momentul în care îndrumările trebuie puse la dispoziție, deși pentru toate celelalte „îndrumări” specificate în Directivă termenele-limită sunt stabilite fie la 30 de luni, fie la 36 de luni de la data intrării în vigoare a Directivei – adică începând cu iulie 2024.

MECANISME DE APLICARE

AUTORITĂȚILE DE SUPRAVEGHERE

Fiecare stat membru are obligația de a atribui supravegherea conformității uneia sau mai multor autorități naționale („autoritatea de supraveghere”). Autoritatea de supraveghere competentă pentru o companie va fi cea a statului membru în care compania își are sediul social. Pentru companiile din afara UE, autoritatea competentă trebuie să fie cea din locul în care compania a generat cea mai mare parte a cifrei sale de afaceri nete în UE.

Autoritățile de supraveghere vor avea competența de a efectua investigații, după ce au fost semnalate preocupări întemeiate de către părțile interesate sau din proprie inițiativă. De asemenea, inspecțiile la fața locului pot fi efectuate ca parte a unei investigații și, în cazul în care trebuie să aibă loc o inspecție pe teritoriul unui alt stat membru, trebuie solicitată asistența din partea autorității competente.

Conform articolului 25 (5), autoritățile de supraveghere trebuie să aibă cel puțin competența:

- de a-i ordona companiei:
 - o să înceteze încălcările CSDDD prin luarea unor măsuri relevante sau prin încetarea unui comportament
 - o să se abțină de la repetarea comportamentului relevant; și
 - o să ia măsuri de remediere proporționale cu încălcarea și necesare pentru a-i pune capăt
- de a impune sancțiuni în conformitate cu articolul 27; și
- de a adopta măsuri provizorii în cazul unui risc iminent de vătămare gravă și ireparabilă

Orice persoană fizică sau juridică trebuie să aibă la dispoziție căi de atac judiciare împotriva unei decizii a autorităților.

SANCTIUNI

În cazul în care o companie nu respectă obligațiile Directivei, autoritățile de supraveghere ale statelor membre pot să impună sancțiuni în funcție de cifra de afaceri netă la nivel mondial a companiei. Sancțiunile trebuie să intre în vigoare și să fie proporționale în funcție de natura, gravitatea și durata încălcării, precum și de alte criterii prevăzute la articolul 27 din Directivă.

În cazul în care sunt impuse sancțiuni pecuniare, conform articolului 27 (3), „*limita maximă a sancțiunilor pecuniare trebuie să fie de cel puțin 5% din cifra de afaceri netă la nivel mondial a companiei în exercițiul financiar anterior celui al deciziei de impunere a amenzii*”.

RĂSPUNDEREA CIVILĂ

O diferență majoră dintre CSDDD și legislațiile naționale privind diligența necesară echivalente în vigoare (de exemplu, din Franța și Germania) este instituirea unui regim privind răspunderea civilă. Răspunderea civilă este un concept juridic care îi impune unei persoane fizice sau juridice să compenseze daunele aduse sănătății, afacerii sau proprietății altei persoane.

În cazul CSDDD, conform articolului 29 (1), o companie poate fi trasă la răspundere în următoarele circumstanțe:

- compania, în mod intenționat sau din neglijență, nu a respectat obligațiile prevăzute la articolele 10 (prevenirea potențialelor impacturi negative) și 11 (încetarea impacturilor negative reale); și
- un prejudiciu adus interesului juridic al persoanei fizice sau juridice protejat în temeiul legislației naționale a fost cauzat ca urmare a punctului de mai sus

În cazul în care o companie este trasă la răspundere, o persoană fizică sau juridică trebuie să aibă dreptul la despăgubiri integrale pentru daune. O companie nu trebuie trasă la răspundere pentru daunele cauzate numai de partenerii săi de afaceri din lanțul său de activități. În cazul în care prejudiciul este cauzat în comun de companie și de filiala sa sau un partener de afaceri direct sau indirect, aceștia trebuie să fie răspunzători în mod solidar și individual, luând în considerare legislația națională relevantă.

IMPACTUL ASUPRA IMM-URILOR

IMM-urile sunt excluse din domeniul de aplicare al Directivei. Cu toate acestea, IMM-urile sunt considerate parteneri de afaceri direcți și indirecti de-a lungul lanțului de activități al companiilor mai mari care intră în domeniul de aplicare al Directivei. Acest lucru înseamnă că întreprinderile mari le vor solicita partenerilor lor de afaceri IMM-uri să asigure alinierea la politicile și practicile companiilor mai mari pe baza dispozițiilor Directivei. Prin urmare, IMM-urile trebuie să se pregătească să fie mai transparente în ceea ce privește activitățile lor, modul în care comunică aceste informații cu partenerii lor de afaceri în mod eficient și, dacă este necesar, să ia măsuri de atenuare.

CSDDD recunoaște acest „impact indirect” asupra IMM-urilor și, prin urmare, include numeroase referiri la modul în care companiile mari, statele membre și CE pot să susțină IMM-urile în ce privește sarcinile administrative și financiare care rezultă din prezenta Directivă. Măsurile de sprijin din Directivă includ următoarele:

- companiile trebuie să le ofere asistență personalizată IMM-urilor partenere, inclusiv consolidarea capacităților și îmbunătățirea sistemului de management. În cazul în care conformitatea amenință viabilitatea IMM-urilor³, companiile trebuie să ofere asistență financiară specifică, precum finanțare directă, împrumuturi cu dobândă redusă sau garanții privind aprovizionarea continuă
- companiile trebuie să utilizeze dispoziții și termene contractuale echitabile, rezonabile și nediscriminatorii atunci când gestionează relația cu partenerii de afaceri IMM-uri
- companiile trebuie să suporte costul verificării independente de către terțe părți atunci când sunt convenite asigurări contractuale cu un IMM
- statele membre, cu sprijinul CE, trebuie să creeze site-uri web sau portaluri dedicate ușor de utilizat și să includă informații și susținere pentru companii și, în special, pentru IMM-uri
- statele membre pot susține financiar IMM-urile pentru a-și consolida capacitatea, în concordanță cu normele UE privind ajutoarele de stat aplicabile

Este important ca IMM-urile să nu fie supraîncărcate cu diverse chestionare de la companiile din lanțul lor de aprovizionare. Solicitarea de informații trebuie să fie făcută în mod eficient și prin utilizarea de mijloace tehnologice/digitale pentru a ușura sarcina administrativă și a facilita schimbul de informații.

PAȘII URMĂTORI

MĂSURI DE SPRIJIN

ORIENTĂRI

CE va oferi „orientări” de sprijin pentru companii și autoritățile statelor membre în vederea aplicării Directivei. Aceste orientări sunt specificate la articolul 19 și vizează în special următoarele (lista nu este exhaustivă):

³ „Periclitarea viabilității unui IMM” este definită în Directivă ca „posibil provocând un faliment al IMM-ului sau punând IMM-ul într-o situație în care falimentul este iminent”, dar nu se precizează cum și de către cine trebuie efectuată această evaluare. Este posibil ca IMM-urile să aibă nevoie de sprijinul consilierilor lor de încredere în această evaluare.

- cele mai bune practici pentru efectuarea diligenței necesare, inclusiv privind identificarea riscurilor diligenței necesare, prioritizarea impacturilor, remedierea etc.
- planurile de tranziție climatică în temeiul articolului 22
- particularitățile sectorului
- evaluarea factorilor de risc la nivelul companiei și al operațiunilor comerciale, precum și a factorilor de risc geografici și contextuali, aferenți produselor și serviciilor, precum și a factorilor de risc sectoriali, inclusiv a celor asociați zonelor afectate de conflicte și cu risc ridicat

Aceste orientări vor fi disponibile în toate limbile oficiale ale UE. În funcție de orientări, acestea sunt preconizate în termen de 30 sau de 36 de luni după iulie 2024. Mai multe detalii cu privire la diversele orientări și plasarea lor în timp sunt specificate la articolul 19 (3).

SERVICIUL DE ASISTENȚĂ UNIC

Conform Directivei, CE va trebui să înființeze un serviciu de asistență unic la nivel pan-european unde companiile pot solicita informații, îndrumări și susținere pentru a-și îndeplini obligațiile ce le revin în temeiul Directivei. Autoritățile naționale relevante din fiecare stat membru trebuie să colaboreze cu serviciul de asistență unic pentru a contribui la adaptarea informațiilor și îndrumărilor la contextele naționale și pentru a le promova. Directiva nu specifică data la care serviciul de asistență unic trebuie să fie operațional.

REVIZUIREA EFICACITĂȚII CSDDD

În 2030 și ulterior la fiecare trei ani, CE trebuie să publice un raport privind performanța Directivei în atingerea obiectivelor sale. Raportul poate fi însoțit de o propunere legislativă. Acest proces este relevant în special pentru companiile care nu au fost incluse în domeniul de aplicare al dispozițiilor CSDDD înainte de raport deoarece acestea pot fi introduse în domeniul de aplicare ca urmare a acestui proces de revizuire.

Primul raport urmează să fie publicat în 2030 și trebuie să trateze cel puțin următoarele aspecte:

- impacturile asupra IMM-urilor și evaluarea eficacității instrumentelor și măsurilor de sprijin pentru IMM-uri
- domeniul de aplicare al Directivei în ceea ce privește companiile vizate, inclusiv dacă trebuie revizuite pragurile privind numărul de angajați și cifra de afaceri și trebuie introdusă o abordare diferențiată pentru „sectoarele cu risc ridicat”
- dacă trebuie revizuită definiția *lanțului de activități*

DECLINAREA RESPONSABILITĂȚII: Accountancy Europe depune toate eforturile pentru a se asigura, dar nu poate garanta, că informațiile din această publicație sunt corecte și nu ne putem asuma nicio răspundere în raport cu acestea. Încurajăm diseminarea acestei publicații, dacă suntem menționați ca sursă a materialului și există un hyperlink care face trimitere la conținutul nostru original. Dacă doriți să reproduceți sau să traduceți această publicație, vă rugăm să ne trimiteți o cerere la info@accountancyeurope.eu.

Avenue d`Auderghem 22-28, 1040 Brussels

+32(0)2 893 33 60

www.accountancyeurope.eu

Accountancy Europe

DESPRE ACCOUNTANCY EUROPE

Accountancy Europe reunește 50 de organizații profesionale din 35 de țări care reprezintă aproape **1 milion** de profesioniști contabili, auditori și consilieri. Accountancy Europe transpune experiența sa zilnică în contribuții la dezbaterile de politică publică din Europa și dincolo de granițele acesteia.

Accountancy Europe este în Registrul pentru Transparență al UE (Nr. 4713568401-18).